

Sayı : E-34221550-250-5523

Tarih: 31.05.2022

Konu : KOMBİNE TAŞIMACILIK YÖNETMELİĞİ

**TÜM ODALAR
(Genel Sekreterlik)**

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınan 30.05.2022 tarihli yazıda, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir lojistik faaliyetler yürüten ve kombine yük taşımacılığı yapan işletmeleri desteklemek amacıyla hazırlanan Kombine Taşımacılık Yönetmeliğinin 27.05.2022 tarih ve 31848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği belirtilerek, bu Yönetmelik kapsamında yeşil lojistik faaliyetler yürüten işletmelerin Yeşil Lojistik Belgesi almaya hak kazanacağı bildirilmiştir.

Aynı yazıda ayrıca, belge almaya hak kazanan kişilere Bakanlıklarınca düzenlenen yetki belgesi, faaliyet belgesi ve taşıt kartı ücretlerinde çeşitli indirimlere gidileceği ve UBAK İzin Belgesi başvurularında da ilave puan verileceği ifade edilmektedir.

Bilgilerinizi ve konunun Odanız üyesi ilgili firmalara intikal ettirilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla,

e-imza

Mustafa SARAÇÖZ
Genel Sekreter

EK: KOMBİNE TAŞIMACILIK YÖNETMELİĞİ- (7 sayfa)

YÖNETMELİK**Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında:****KOMBİNE TAŞIMACILIK YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kombine yük taşımacılığı ve yeşil lojistik faaliyetlere ilişkin ilke, esas ve koşulların belirlenerek bütünleşik, dengeli ve çevreyle dost bir taşımacılık düzeninin oluşturulması, yaygınlaştırılmasının desteklenmesi ve teşvik edilmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik;

a) Kombine yük taşımacılığını, yeşil lojistik faaliyetleri ve bu faaliyetleri yürüten gerçek ve tüzel kişileri,

b) Kombine yük taşımacılığı ve yeşil lojistik faaliyetler yürüten gerçek ve tüzel kişilere verilecek destek ve imtiyazları,

kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik; 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 477 nci ve 500 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelik, Kombine Mal Taşımacılığına Dair Ortak Kurallar Oluşturulmasına ilişkin 7/12/1992 tarihli ve 92/106/AET sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 5- (1) Bu Yönetmelik kapsamında;

a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

b) DB2 Yetki Belgesi: 19/8/2016 tarihli ve 29806 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği uyarınca ulusal demiryolu ağı üzerinde yük taşımacılığı yapacak işletmelere verilen belgeyi,

c) İdare: Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

ç) İntermodal taşımacılık: Yüklerin aynı taşıma birimi içerisinde karayolu, denizyolu ve demiryolu türleri arasında art arda iki veya ikiden fazla taşıma türü kullanılarak yapılan ve taşıma türü değişimlerinde sadece yükün içinde bulunduğu taşıma biriminin elleçlendiği taşımacılık faaliyetini,

d) İşletme: Kamu kurum ve kuruluşları da dahil olmak üzere bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişileri,

e) Kombine yük taşımacılığı: Taşımacılığın büyük kısmının demiryolu, iç su yolu veya deniz yoluyla, taşımının başlangıç veya son etabının ise mümkün olan en kısa mesafeyle karayoluyla yapıldığı intermodal taşımacılığı,

f) Taşıma birimi: Çekiciyle veya çekicisiz römork veya yarı römork ile 20 ft, 40 ft veya 45 ft uzunluğundaki swap body ve konteynerleri,

g) Taşıma İşleri Organizatörlüğü Yetki Belgesi (TİOYB): 6/7/2018 tarihli ve 30470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşıma İşleri Organizatörlüğü Yönetmeliği uyarınca verilen yetki belgesini,

ğ) Taşıma yetki belgesi: 8/1/2018 tarihli ve 30295 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca verilen ilgili yetki belgelerini,

h) TMFB: 24/4/2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında verilen Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesini,

ı) TMFB-Dmr: 16/7/2015 tarihli ve 29418 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Demiryolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında verilen Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesini,

i) UBAK İzin Belgesi: Uluslararası Taşımacılık Forumu (ITF) bünyesinde temin edilen ve UBAK çok taraflı kota sistemine üye ülkeler arasında veya bu ülkeler üzerinden yapılacak transit taşımalar için tahsis edilen izin belgesini,

j) Yeşil Lojistik Belgesi: Bu Yönetmelik kapsamında belirtilen taşımacılık faaliyetlerini ve sürdürülebilir lojistik faaliyetleri yürüten gerçek veya tüzel kişilere Bakanlık tarafından verilecek belgeyi,

k) Yeşil paketleme: Doğal, geri dönüştürülebilir ve toksik materyal içermeyen malzemelerin kullanıldığı paketleme faaliyetlerini,
ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan, ancak bu maddede yer almayan ve tanımlanmaya ihtiyaç duyulan diğer ifadelerin tanımları için ilgili mevzuatta veya taraf olunan uluslararası anlaşmalarda belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kombine Taşımacılık, Yeşil Lojistik Faaliyetler, Yeşil Lojistik Belgesinin Alınması, Yeşil Lojistik Ödülleri ve Diğer Hususlar

Kombine yük taşımacılığı

MADDE 6- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan kombine yük taşımacılığı faaliyetlerinde;

- Bu Yönetmelikte tanımlanan taşıma birimlerinin kullanılması,
- Taşımacılığın sadece ilk ve/veya son aşamalarının karayoluyla gerçekleştirilmesi,
- Gerçekleştirilen demiryolu, denizyolu veya iç su yolu taşımacılığının kuş uçuşu olarak 100 km’den fazla olması,
- Yükün elleçlendiği ve teslimatın gerçekleştirildiği adreslere; en yakın demiryolu istasyonlarının kullanılması ve/veya kuş uçuşu 150 km’yi aşmayan bir yarıçap içerisinde yer alan limanların kullanılması,

gerekmektedir.

Yeşil lojistik faaliyetler

MADDE 7- (1) Bu Yönetmelik kapsamında belirlenen yeşil lojistik faaliyetler, aşağıdaki şekildedir:

- Yılda en az 200 adet kombine yük taşımacılığı seferi gerçekleştirmek.
- İşletmenin enerji tüketiminin en az %5’inin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrikten karşılandığını gösteren Yenilenebilir Enerji Kaynak Garantisi Belgesine (YEK-G) veya Uluslararası Yeşil Enerji Sertifikasına (I-REC) sahip olmak.

- c) İşletmenin tüm iklimlendirme süreçlerinde, Düşük Küresel Isınma Potansiyeli (KIP) değerine sahip gazlar içeren iklimlendirme sistemleri kullanmak.
- ç) Yıllık asgari %5 oranında yeşil paketleme faaliyeti yürütmek.
- d) Orman Genel Müdürlüğüne, Türkiye genelinde uygun bulunan ağaçlandırma sahaları için yılda en az 500 adet fidan bağıışı yapmak.
- e) İşletme içerisinde oluşan atıkların yönetimine yönelik 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında sıfır atık yönetim sistemine sahip olmak.
- f) ISO 14046 Su Ayak İzi Yönetim Sistemi belgesine sahip olmak.
- g) ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgesine sahip olmak.
- ğ) ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgesine sahip olmak.
- h) ISO 14064 Sera Gazı Yönetim Sistemi belgesine sahip olmak.

Yeşil Lojistik Belgesi için aranan şartlar ve talep edilen belgeler

MADDE 8- (1) Yeşil Lojistik Belgesi almak için;

- a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları ve tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş olmaları,
- b) TİOYB’ye sahip olunması,
- c) Kayıtlı Elektronik Postaya (KEP) sahip olunması ve Ulusal Elektronik Tebligat Sistemine (UETS) kayıtlı olunması,
- ç) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında gerçekleştirilecek kombine taşımacılık faaliyetlerinin yanı sıra aynı fıkranın diğer bentlerinde tanımlanan yeşil lojistik faaliyetlerinden herhangi dördünün gerçekleştiriliyor olunması,
- d) Çalışanlara yönelik işletmede yürütülen yeşil lojistik faaliyetlere ilişkin asgari yıllık periyotlarla eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmesi,
- zorunludur.

(2) Birinci fıkrada yer alan şartları karşılayan işletmenin;

- a) Ek-1’de yer alan başvuru formunu,
- b) İşletmenin gerçekleştirdiği yeşil lojistik faaliyetlerine göre Ek-2’de yer alan format örnek alınarak hazırlanan raporu,
- c) Birinci fıkranın (ç) bendi uyarınca gerçekleştirilmiş olan yeşil lojistik faaliyetlere ilişkin bilgi ve belgeleri,
- ç) Birinci fıkranın (d) bendi uyarınca gerçekleştirilmiş olan eğitim faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri,
- İdareye sunması gerekir.

(3) İdare, elektronik ortamda sorgulanan belgelerin doğruluğu hakkında tereddüt oluşması hâlinde bu belgelerin asıllarını isteyebilir. Sunulan bilgi ve belgeleri destekleyecek ek bilgi ve belge talebinde bulunulabilir.

Yeşil Lojistik Belgesinin alınması

MADDE 9- (1) Yeşil Lojistik Belgesi, süresiz olarak düzenlenen ücretsiz bir belgedir.

(2) Başvurular her yılın Ocak ayı içerisinde yapılır. Bu takvim haricinde yapılan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(3) Yeşil Lojistik Belgesi başvuruları sadece Bakanlık KEP adresi üzerinden kabul edilir.

(4) Yeşil Lojistik Belgesi başvurularına ilişkin incelemeler, İdarece en geç 30 iş günü içerisinde tamamlanır. İncelemeler, sunulan belgeler üzerinden gıyaben yapılabileceği gibi gerekli görülmesi halinde yerinde yapılacak denetimlerle de yapılabilir.

(5) Başvuru belgelerinde herhangi bir eksiklik olması durumunda bu eksikliklerin giderilmesi için işletmeye 15 gün süre verilir. Bu süre içerisinde bahse konu noksanlıkların giderilmemesi halinde başvuru değerlendirmeye alınmaz.

(6) Yapılan müracaat neticesinde Yeşil Lojistik Belgesi, İdarece belirlenen formatta elektronik belge olarak düzenlenir.

(7) Yeşil Lojistik Belgesi alan işletmelerin listesi İdare tarafından ilan edilir.

Periyodik incelemeler

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik kapsamında Yeşil Lojistik Belgesi almış olan işletmeler belge verilmiş tarihini takip eden her yılın ilk ayı içerisinde;

a) Ek-1’de yer alan formda işaretlenen ilgili kriterlerin sağlanmaya devam ettiğini destekleyen bilgi ve belgeleri,

b) İşletmenin gerçekleştirdiği yeşil lojistik faaliyetlerine göre Ek-2’de yer alan format örnek alınarak hazırlanan raporu,

İdareye sunmak zorundadır.

(2) Periyodik incelemeler, İdareye sunulan belgeler üzerinden gıyaben ve/veya yerinde yapılacak denetimlerle yapılabilir.

Yeşil lojistik ödülleri

MADDE 11- (1) İdare tarafından her iki senede bir Yeşil lojistik ödülleri verilir.

(2) Yeşil lojistik ödüllere aday olmaya hak kazanmak için bu Yönetmelik kapsamında yer alan yeşil lojistik faaliyetlerin en az iki yıl boyunca sürdürülmüş olması esastır.

(3) İdarede görevli daire başkanlarından oluşan 5 kişilik komisyon marifetiyle Yeşil Lojistik Belgesi sahibi adaylar arasından ödül sahibi belirlenir ve ilan edilir.

(4) Komisyon değerlendirme faaliyetlerini gıyaben ve/veya yerinde yapacağı denetimlerle gerçekleştirebilir.

(5) Yeşil lojistik ödülllerinin verilmesine ilişkin usul ve esaslar İdarece belirlenir.

Diğer hususlar

MADDE 12- (1) Yeşil Lojistik Belgesi, adına düzenlenen işletmeler dışında kullanılmaz, satılamaz ve devredilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yeşil Lojistik Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Destek ve imtiyazların kapsamı

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelikte belirtilen teşvik, muafiyet, istisna ve/veya kolaylıklardan Yeşil Lojistik Belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilir.

Bakanlık tarafından sağlanacak destekler

MADDE 14- (1) Bakanlıktan Yeşil Lojistik Belgesi sahibi işletme, belge geçerlilik süresi dahilinde aşağıda yer alan desteklerden faydalandırılır.

a) İlk kez başvuru taşıma yetki belgesi, DB2, TMFB ve TMFB-Dmr ücretlerinde %50 indirim uygulanır.

b) TMFB, TMFB-Dmr, TİOYB, L1, L2 ve DB2 belgelerinin yenileme ücretlerinde %50 indirim uygulanır.

c) İşletmenin taşımacı yetki belgesi eki taşıt belgesine ilave edilecek 100 taşıt için taşıt kartı ücretinde %95 indirim uygulanır.

ç) UBAK İzin Belgesi başvurularında işletmeye ilave 5 puan verilir.

(2) Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında yer alan hususlarla ilgili çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konuyla ilgili uzmanların katılımıyla çalışma grupları oluşturabilir veya mevcut çalışma gruplarına katılabilir. Bu çalışma gruplarında yer alan paydaşların işbirliğiyle Yeşil Lojistik Belgesi sahiplerine ek destekler, imtiyazlar ve muafiyetler sağlayabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Belge İptali

Denetim

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetler Bakanlık denetimine tabidir.

(2) Bakanlık tarafından yapılacak denetim faaliyetleri ve idari yaptırımların uygulanması 3/6/2021 tarihli ve 31500 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği uyarınca belirlenen usul ve esaslar uyarınca gerçekleştirilir.

(3) Denetim sırasında, denetim yapmakla yetkili olanlar tarafından istenilen belgelerin verilmesi zorunludur.

Belge iptali

MADDE 16- (1) Bakanlığa yapılan Yeşil Lojistik Belgesi alma ve yenileme müracaatında beyan edilen bilgiler ve verilen belgelerden herhangi birinin tahrif edilmiş olduğunun veya sahte olarak verilmek suretiyle haksız belge alındığının ya da yenilendiğinin tespit edilmesinde, belge iptal edilir. İptal işlemine ilişkin bilgi için gerekçesiyle birlikte belge sahibine, sunulan belgeler arasında tahrif edilmiş veya sahte bilgi ve belge verildiğinin tespit edilmesinde ise ilgililer hakkında gerekli kanuni işlemin yapılması için ilgili Cumhuriyet Savcılığına bildirilir. Bu fıkra kapsamında işletmenin faydalanmış olduğu tüm indirimler yasal faiziyle birlikte geri alınır.

(2) Yeşil Lojistik Belgesi sahibinin, gerçek veya tüzel kişiliğinin son bulması ya da herhangi bir sebeple faaliyetini bırakmak istemesi ve adına düzenlenen belgenin iptalini talep etmesi halinde, Yeşil Lojistik Belgesi iptal edilir.

(3) Bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasını ihlal eden işletmelerin Yeşil Lojistik Belgesi iptal edilir.

(4) TİOYB’si iptal edilen işletmelerin Yeşil Lojistik Belgesi iptal edilir.

(5) İşletmelerin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca bölünmesi veya birleşmesi durumunda işletmeye ait Yeşil Lojistik Belgesi iptal edilir. Bu işletmelerin gerekli şartları sağlayarak yeniden başvuruda bulunması gerekmektedir.

(6) Yeşil Lojistik Belgesi birinci fıkra uyarınca iptal edilen işletmeler süresiz olarak; ikinci ve üçüncü fıkralar uyarınca iptal edilen işletmeler ise beş yıl süreyle yeni belge başvurusunda bulunamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

EK-1

YEŞİL LOJİSTİK BELGESİ BAŞVURU FORMU

İŞLETMENİN UNVANI:

Vergi Dairesi ve No :

SGK İşyeri Sicil No :

Ticaret Sicil No :

KEP Adresi :

UETS Adresi :

Telefon (GSM) :

Telefon (İş) :

E posta :

YÖNETMELİĞİN YEDİNCİ MADDESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN YEŞİL LOJİSTİK FAALİYETLER^[1]

☐ (a)	☐ (b)	☐ (c)	☐ (d)	☐ (e)	☐ (f)	☐ (g)	☐ (ğ)	☐ (h)
------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

Kombine Taşımacılık Yönetmeliği, ilgili mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerde belirtilen kriterlere ve güvenlik kurallarına uygun olarak faaliyet göstereceğimi, işletmenin Yeşil Lojistik Belgesi alması için gerekli olan koşullarda herhangi bir değişiklik olduğu takdirde söz konusu değişiklik hakkında İdareye bildirim yapacağımı ve uyulması gereken hususlara eksiksiz uyacağımı, bu konularda İdareye karşı sorumlu olduğumu kabul ve taahhüt eder, işletmemize Yeşil Lojistik Belgesi verilmesini arz ederim.

(İşletme Yetkilisi)^[2]

Adı Soyadı

İmza/Kaşe

Tarih

[1] Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca Yeşil Lojistik Belgesi almaya hak kazanmak için gerçekleştirilmesi gereken asgari 5 faaliyeti işaretleyiniz.

[2] Şirketin TİO Yetki Belgesi başvurusunda, Bakanlığa şirket yetkilisi olarak arz edilmiş olan kişi tarafından imzalanmalıdır. Farklı birinin imzalaması durumunda kişinin temsil ve ilzama yetkili olduğuna dair imza sirküleri sureti talep edilecektir.

EK-2

Yeşil Lojistik Belgesi Rapor Formatı**İçindekiler****1. Genel Durum**

- 1.1. İşletmeye Ait Genel Bilgiler
- 1.2. İşletmeye Ait İş Birimleri
- 1.3. İş Modeli ve Organizasyonu
- 1.3. İnsan Kaynakları
- 1.4. Ana Ticari Faaliyetler
- 1.5. Ekonomik Görünüm
- 1.6. Müşteri İlişkileri ve Portföyü
- 1.7. Tedarikçi Yönetimi
- 1.8. Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

2. Sorumluluklar ve Kaynaklar

- 2.1. İşletme Çevresel Sorumluluk Dağılımı
- 2.2. Çevre ve Sosyal Kaynak Maliyetleri

3. Çevre Yönetimi

- 3.1. Çevresel Boyutları ve Yasal Gereklilikler
- 3.2. Çevre Yasal Düzenlemeleri ve Takibi
- 3.3. Çevresel Risk Analizleri
- 3.4. Çevresel Performans Göstergeleri
- 3.5. Muafiyet, İzin ve Lisanslar

4. Çevre Raporu**4.1. Enerji, Doğal Kaynakların Korunması ve Kullanımı**

- 4.1.1. Doğal Kaynak Kullanımı ve Analizleri
- 4.1.2. Enerji Tasarruf Programları ve Sonuçları
- 4.1.3. Su Tasarruf Programları ve Yeniden Kullanım

4.2. Sera Gazları Yönetimi

- 4.2.1. Sera Gazı Envanteri
- 4.2.2. Sera Gazı Emisyon Azaltımı veya Uzaklaştırılmasına Yönelik Çalışmalar ve Faaliyetler

4.3. Kirliliğin Önlenmesi

- 4.3.1. Su Kirliliği Kontrolü
- 4.3.2. Yüzey Yağmur Sularının Kontrolü ve Etkileri
- 4.3.3. Hava Kirliliği Kontrolü
- 4.3.4. Çevre Kazaları ve Takipleri

4.4. Atık Yönetimi

- 4.4.1. İşletme Atıklarının Azaltılması Eylem Planı
- 4.4.2. Belirlenen Atık Hedefleri Kapsamında Son Üç Yıllık Analiz

4.5. Enerji Yönetimi (Yenilenebilir Enerji Üretimi /Tüketimi)

- 4.5.1. Yenilenebilir Enerji Üretimi/Tüketimine Yönelik Çalışmalar
- 4.5.2. Enerji Tüketim Analizi

4.6. Çalışan Eğitimi**5. En İyi Uygulamalar****6. Sosyal Sorumluluk Projeleri****7. Sürdürülebilirlik Planı**